

1968 - Torsångs Hembygdsförening 40 år

I december 1927 tillsatte Torsångs kommunalnämnd en kommitté som skulle förbereda bildandet av en hembygdsförening i Torsång. Den 9 april 1928 samlades intresserade till ett föredrag som hölls av rådmann Carl Trotzig från Hedemora. Han talade över ämnet Hembygdsvården och hembygdsföreningarnas arbetsuppgifter. Samma dag anmälde sig 22 personer som medlemmar. En interimstyrelse gjorde ytterligare förarbeten.

1928

Den 9 september samlades man till första sammanträde med Torsångs Hembygdsförening. Ur stadgarna läser man ur en hög målsättning: *"... verka för, att kärleken till hembygden höjes och kunskapen därom vidgas, att dess säregna natur och kultur skyddas, att för bygden kännetecknande kulturföremål från äldre tider bevaras och vårdas ..."*. *"Till förverkligande av dessa syften skall föreningen ... främja hembygdsforskning, anordna föreläsningar och hembygdsfester ... samt upprätta och underhålla en kulturhistorisk samling för orten."*

Den första styrelsen bestod av kyrkoherde John Carlbäck, fabrikör Wiktor Haglöf, nämndeman Axel Gustafsson och folkskollärarna Gustaf Kjellgren och Augusta Arnberg. Detta första sammanträde valde som revisorer Linus Gustavsson i Tronsjö och Jöns Nilsson i Kårtylla. (Innevarande år står Jöns Nilsson fortfarande som revisor och har alltså i detta uppdrag tjänat föreningen i 40 år.)

1931

I januari ordnas ett samkväm, *"som var synnerligen omväxlande med föredrag av C.G. Schedin, sång av kyrkokören, uppläsning samt kaffeservering"*. Samma år skänker Skogens Kol AB till föreningen en byggnad. Man börjar därför se sig om efter en plats att sätta denna byggnad på. Genom initiativ från Dalarnas Hembygds- och Fornminnesförening påbörjas en släktgårdsinventering.

1932

Efter forskning i kyrkböcker och släkthandlingar kommer man fram till att inom församlingen finns 21 gårdar som gått i arv inom samma släkt i över 100 år, den äldsta i 300 år.

1935

Föreningen beviljar ett anslag av 25 kr *"till intresserade för uppförande av ett utsiktstorn på Rösåsen"*. På auktion efter Viir Per Erik Jakobsson i Tylla inköps bl.a. en handmålad tygtapet från år 1785 för 3 kr.

1937

I maj samlas man till samkväm i en fullsatt Logen-lokal och underhålls av socknens båda sångkörerna och musik av godtemplarnas musikcirkel i Torsång. Folkskollärare Axel Ihlar berättar om en resa i Tyskland och Frankrike.

1938

Man beslutar att låta flytta loftsboden vid Solberg torp i Ornäs till lämplig plats i närheten av Vasastenen.

1946

De första tankarna på anskaffande av en hembygdsfilm väcks.

1950

Från AB Algot Tapper i Borlänge mottar föreningen som gåva den s.k. Mjölnergården i Ornäs (den nuvarande huvudbyggnaden vid Hembygdsgården). Föreningen låter tillsätta en byggnadskommitté, bestående av Wiktor Haglöf, Oskar Jernberg och Rickard Lindström. Frågan väcks nu om ordnandet av en hembygdsgård vid Vasastenen, dit redan loftsboden från Ornäs flyttats. Föreningen inköper av O. Jernberg en bryggstuga.

1951

Samlingen av byggnader för den framväxande Hembygdsgården utökas med en smedja från Prästgården. Planer finns också redan nu på anläggandet av en badplats. Man gör förfrågningar om att få ta bort järnstaketet kring Vasastenen. Från Tunabygdens Hembygdsförening får man löfte om att en del föremål därifrån skulle kunna deponeras i Torsångs Hembygdsgård.

1952

Den 14 september invigs Hembygdsgården. Högtidstal hålls av kyrkoherde Eric Ljungqvist. Vidare medverkar landsantikvarie Ingemar Thunander, Stora Tuna spelmanslag och Torsångs kyrkokör som här för första gången sjunger under sin nye kantor, Thorild Ahlund.

1954

Tagna vattenprov i Prästtjärn visar att vattnet är utan anmärkning. Därför låter man muddra upp och fylla med sand för att åstadkomma en badplats.

1955

Den 18 maj ordnas en brasafton i Hembygdsgården. Ordföranden Wiktor Haglöf berättar om kyrkobyggmästaren och helgonsnidaren Johan Görsson i Viken. Folkskoll. Sven Sjöberg sjunger visor till gitarr, Rickard Lindström läser historier och Harry Lidman berättar om Torsång för 200 år sedan. En uppskattad och välberökt sammankomst.

1956

Såsom gåva av Kårtylla byamän mottar föreningen byns gamla spruthus med brandspruta. Den gamla ångbåtsbryggan i Torsång låter man genomgå en ordentlig reparation.

1957

Från vägförvaltningen får hembygdsföreningen gåvobrev på det gamla pråmhuset och den gamla färjan.

1958

Pastor Arthur Carlsson frambär föreningens tack till Wiktor Haglöf för 30-årigt förtjänstfullt arbete för föreningens verksamhet. Samma år frångör man den tidigare ordningen att förena valbordsfirande och årsmöte.

1960

På förslag av målarmästare Tage Pettersson i Tronsjö börjar man i samband med midsommarfestligheterna anordna en båtregatta från Tylla till Hembygdsgården med sockenklädda ungdomar och musik i båtarna. Samma år beställer man en kopia av Torsångsfilmen samt påbörjas arbetet med att förse filmen med ljud. Hembygdsföreningen ordnar en *"Hemslöjds- och Hobbyutställning"*.

1962

Från August Sjöbergs gård i Tronsjö inköps en trösklada som flyttas ner till Hembygdsgården. Förslag väcks om att anordna en utställning om *"Torsång genom tiderna"*.

1963

En minnestavla sätts upp i Viken över Johan Görsson: *"Till minne av Johan Görsson i Viken (1775-1857) Sockenbyggmästare/Häradsdomare"*. Detta skedde efter förslag av Harry Lidman om att föreningen på detta sätt borde bevara minnet av en betydelsefull bygdens son.

1965

Ett långt arbete (från början ett samarbete mellan Axel Gustafsson i Tyllahagen och Carl Trotzig i Hedemora) leder till resultat då hemslöjdskonsulenten Liv Trotzig kan demonstrera den nykonstruerade Torsångsdräkten.

Alla skogsägare i socknen får ett upprop med anhållan om virke till en gårdsgård. Detta leder till att en gårdsgård som uppsätts "*på det gamla sättet*" kommer att inhägnas Hembygdsgården.

1967

Torsångsfilmen som varit under utarbetande under många år är klar för visning. En stor succé för Hembygdsföreningen: fem visningar med mer än fullsatta lokaler. Sammanlagt har filmen kostat minst 6.500 kr. Kollektioner upptas som skall ge medel till fortsatt filmande, som en gång i framtiden skall resultera i Torsångsfilmen del II.

Samma är gjuts vid Hembygdsgården en dansbana att användas främst vid midsommarfestligheterna. Föreningen inköper en filmkamera och låter göra de första tagningarna.

1968

Av Helmer Gustavsson i Dalvik mottar föreningen som gåva ett stolphärbre som flyttas ner till Hembygdsgården.

[Till huvudsidan](#)
